

นิติธรรม

UP LAW e-Newsletter

เมษายน 2569

TABLE OF CONTENT

Basic Copyrights Series: กฎหมายลิขสิทธิ์พื้นฐาน
ตอนที่ 1 4 + 1 คำศัพท์พื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์

01

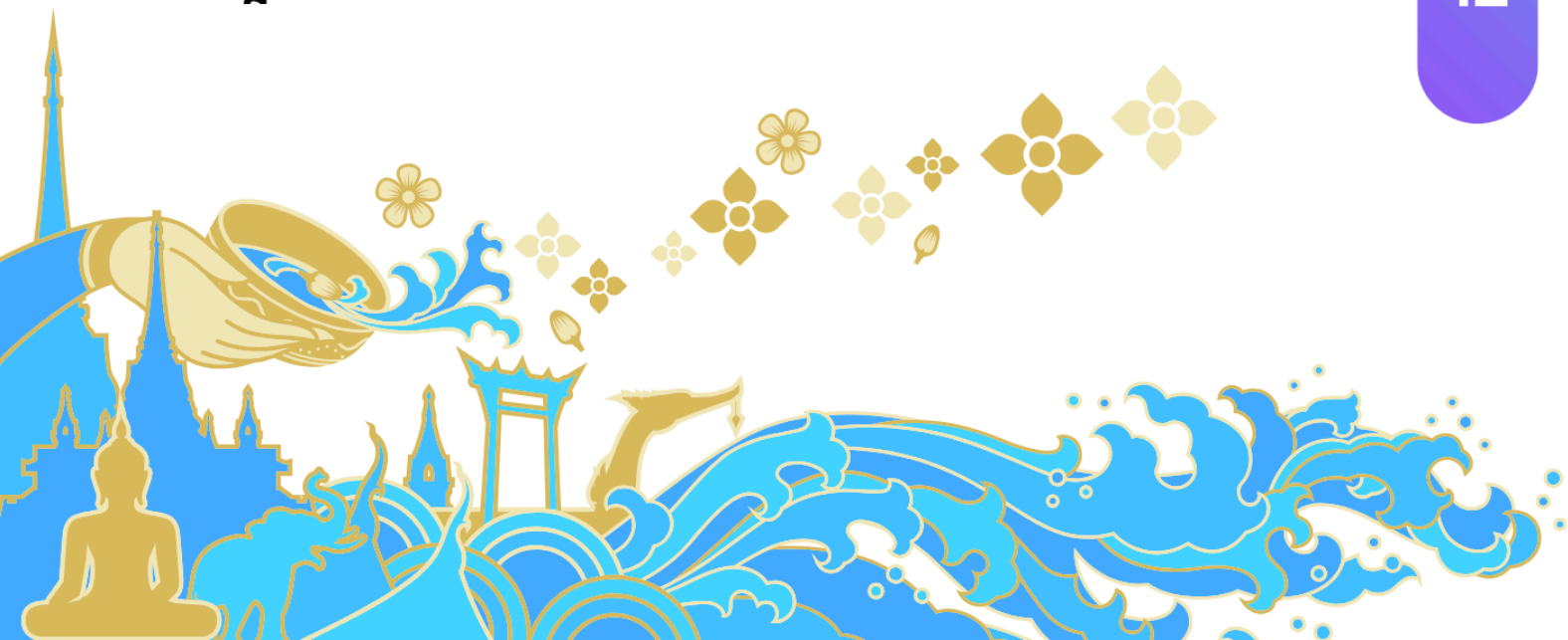
News & Activity

05

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

12

สถิตในดวงใจตราบนิจนิรันดร์
น้อมศิระกราน กราบแทบพระยุคลบาท
ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้

ข้าพระพุทธเจ้า คณะผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร
ศิษย์เก่า และนิสิตคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

๒ เมษายน วันคล้ายวันพระราชสมภพ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า

กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทรงพระเจริญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร บุคลากร นิสิต
และนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา

Basic Copyrights Series: กฎหมายลิขสิทธิ์พื้นฐาน ตอนที่ 1 4 + 1 คำศัพท์พื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์

ในช่วงที่ผ่านมา มีการถกเถียงกันเกี่ยวกับการประเด็นกฎหมายลิขสิทธิ์ โดยเฉพาะในกรณีของซีรีส์เรื่องหนึ่งที่มีส่วนเหมือนหรือคล้ายกับนิยายภาพอีกเรื่องหนึ่งที่มีการเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์มาก่อนหน้า และจากกรณีดังกล่าว ก็มีคำศัพท์ที่และหลักพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายลิขสิทธิ์หลายประเด็นที่มีการพูดถึงกัน โดยคำศัพท์และหลักกฎหมายหลายเรื่องนั้น ไม่ได้ปรากฏในกฎหมายลิขสิทธิ์ไทยเพียงอย่างเดียว แต่เป็นคำศัพท์ที่อยู่ในหลักกฎหมายลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ และบางเรื่องก็เป็นหลักกฎหมายที่เกิดขึ้นจากคำพิพากษาของประเทศที่ใช้กฎหมายคอมมอนลอว์อย่างสหรัฐอเมริกาและอังกฤษที่อาจนำมาใช้ในการพิจารณาได้

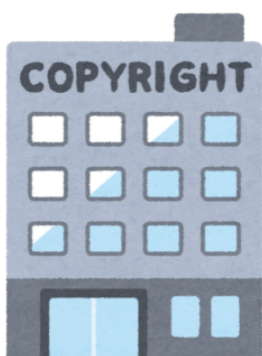
ฝ่ายวิจัยและงานสร้างสรรค์ของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา จึงอยากชวนมาทำความรู้จักกับคำศัพท์กฎหมายและหลักการพื้นฐานของกฎหมายลิขสิทธิ์ในบางเรื่อง รวมถึงกรณีศึกษาจากต่างประเทศเกี่ยวกับคดีที่มีข้อพิพาทเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานสร้างสรรค์ว่าลอกเลียนกันหรือไม่ ผ่านบทความสั้น 4 ประเด็น ได้แก่

- 1.: 4 + 1 คำศัพท์พื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์
2. ธรรมสิทธิ (Moral Rights) สิทธิโดยชอบธรรมของผู้สร้างสรรค์ในการได้รับเครดิต
3. ทำความรู้จักกับหลักพิจารณาความเหมือนหรือคล้าย (similarity) ผ่านคดี “สงครามอวกาศ”
4. Subconscious Copying: เมื่อความทรงจำทำให้ “เหมือนโดยไม่ได้ตั้งใจ” (?)

Basic Copyrights Series (1): 4 + 1 คำศัพท์พื้นฐานเพื่อทำความเข้าใจเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์

ในบทความนี้ เราจะมาชวนทำความรู้จักกับศัพท์กฎหมายลิขสิทธิ์ 4 คำที่เป็นหลักการพื้นฐานของการพิจารณาว่างานที่มีผู้ทำขึ้นอยู่มีลักษณะเป็นงานสร้างสรรค์ (creative works) ที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้การคุ้มครองหรือไม่ และมีเกมอีก 1 คำที่เราอาจจะได้ยินบ่อย ๆ อย่างคำว่า “plagiarism” ที่หลายคนอาจสงสัยว่ามันคืออะไรกันแน่ และทำไมถึงเป็นสิ่งที่ไม่ได้รับการยอมรับในทางวิชาการ

1. การแสดงออกซึ่งความคิด (Expression of Ideas)

การแสดงออกซึ่งความคิด (Expression of Ideas) เป็นหนึ่งในสององค์ประกอบของงานอันมีลิขสิทธิ์ ซึ่งได้แก่ การแสดงออกซึ่งความคิดและการสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (Originality) ตามปกติแล้ว ความคิดหรือแนวคิด (Idea) ที่ยังไม่ได้แสดงออกมาให้ปรากฏในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจะยังไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ แต่เมื่อใดที่มีการแสดงออกซึ่งความคิด (Expression of Ideas) ปรากฏขึ้นในรูปแบบของงานสร้างสรรค์อย่างใดอย่างหนึ่ง งานสร้างสรรค์ที่ใช้ในการถ่ายทอดแนวคิดของผู้สร้างสรรค์ก็จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย โดยจะได้รับการคุ้มครองในส่วนที่เป็นสาระสำคัญของตัวงาน รวมไปถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ของงานที่ปรากฏ

แต่ส่วนของแนวคิดและองค์ประกอบทั่ว ๆ ไป ที่สามารถพบได้ในงานประเภทดังกล่าว เช่น พล็อตเรื่องหรือโครงเรื่องแบบกว้าง ๆ จะไม่อยู่ในขอบเขตการคุ้มครองของกฎหมาย

ตัวอย่างเช่น พล็อตนิยายที่มีตัวเอกจากสองตระกูลที่เป็นศัตรูกันมาพบรักกันจนนำไปสู่จุดจบที่เป็นโศกนาฏกรรม ในส่วนของพล็อตแบบกว้าง ๆ นี้ยังถือว่าเป็นแนวคิดหรือไอเดียของเรื่องที่จะนำไปใช้ก็ได้ แต่เมื่อพล็อตดังกล่าวมีรายละเอียดเพิ่มเติมขึ้นมา ได้แก่ ตัวละครหลัก ตัวละครประกอบ เส้นทางการดำเนินเรื่อง ฉาก จุดพลิกผันต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น องค์ประกอบที่รวมกันขึ้นเป็นนิยายทั้งเรื่อง งานนั้นก็จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ในฐานะงานสร้างสรรค์ประเภทวรรณกรรม โดยส่วนใหญ่แล้ว รายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้นมักจะมีแตกต่างกันหรือมีความเฉพาะตัวไปตามแต่ผู้เขียนจะสร้างสรรค์ขึ้น แต่ก็อาจมีรายละเอียดทั่วไปบางอย่างที่อาจเหมือนหรือคล้ายกันได้ เช่น ในนิยายวิทยาศาสตร์อาจมีการเดินทางด้วยประตูดมิติ หรือในนิยายที่มีตัวเอกเป็นแวมไพร์ ตัวเอกก็ต้องดื่มเลือดเป็นอาหาร ส่วนมนุษย์หมาป่าก็จะแปลงร่างเมื่อเห็นพระจันทร์เต็มดวง เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดในส่วนนี้อาจเหมือนหรือคล้ายกันได้

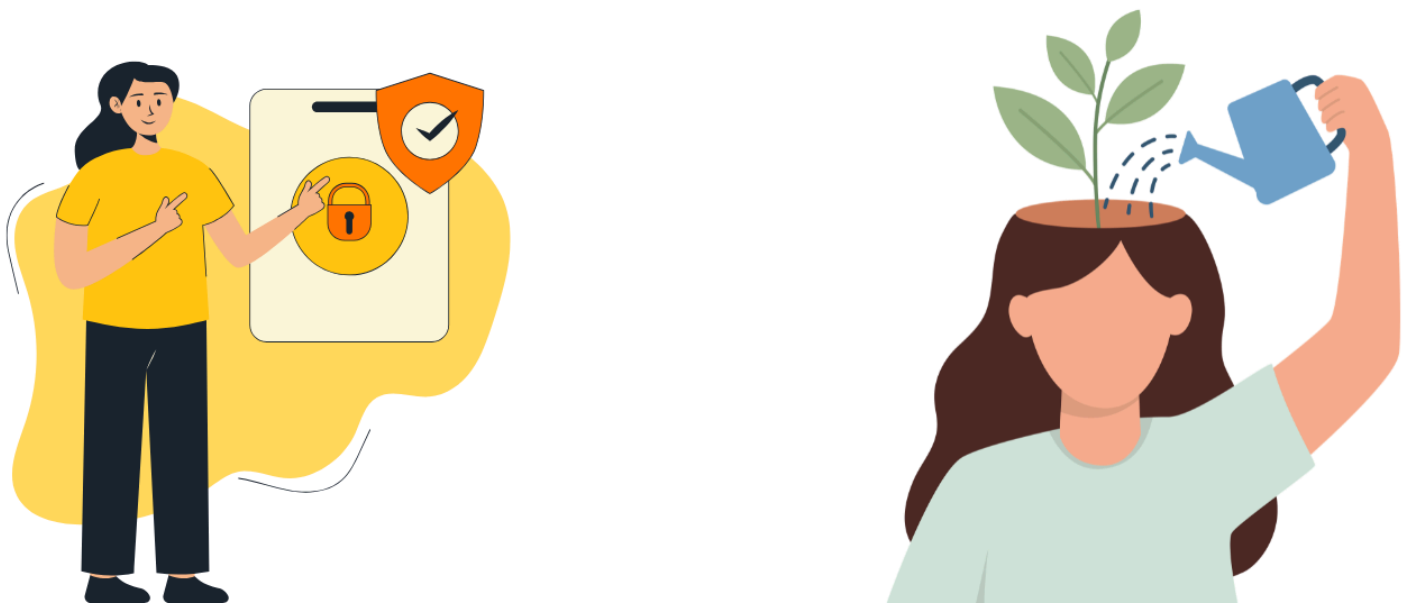
สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ ที่มีความเฉพาะตัวหรือเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น ตัวเอกเป็นแวมไพร์ที่ดื่มเลือดแล้วต้องเสียเหมือนคนที่ทนแลคโตสในนมวัวไม่ได้ ทำให้ใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก ซึ่งเป็นจุดที่มีความต่างจากแวมไพร์ในเรื่องอื่น ๆ ทั่วไป ในส่วนนี้ก็จะถือเป็นสาระสำคัญหรือองค์ประกอบเฉพาะของงานสร้างสรรค์เรื่องนั้น ๆ ของผู้สร้างสรรค์แต่ละคนมักจะมีแตกต่างกันไป ซึ่งถ้าหากมีข้อพิพาทเกี่ยวกับการลอกเลียนงานอันมีลิขสิทธิ์เกิดขึ้นก็จะนำมาใช้ในการเปรียบเทียบความเหมือนหรือความคล้ายกันในรายละเอียดได้ เมื่อมีการทำงานสร้างสรรค์ประเภทใดประเภทหนึ่งซึ่งเป็นการแสดงออกซึ่งความคิด (Expression of Ideas) ออกมาแล้ว งานสร้างสรรค์ดังกล่าวก็จะ “ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์โดยอัตโนมัติ” กล่าวคือ ไม่จำเป็นต้องนำงานไปจดทะเบียนเพื่อขอรับความคุ้มครองก็ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแล้ว แต่ผู้สร้างสรรค์งานอาจนำงานไป “จดแจ้ง” กับกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ เพื่อเป็นหลักฐานในการยืนยันตัวผู้สร้างสรรค์และลักษณะของงานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น ในกรณีที่อาจมีข้อพิพาททางทรัพย์สินทางปัญญาในภายหลัง

2. การสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (Originality)

การสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (Originality) เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งของการเป็นงานสร้างสรรค์ที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายไม่ได้ให้คำนิยามเอาไว้ แต่ก็มีหลักการที่นำมาใช้ในการพิจารณาว่างานสร้างสรรค์ดังกล่าวเป็นงานที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของตนเองหรือไม่อยู่

“การสร้างสรรค์ด้วยตนเอง” (originality) อาจนิยามได้ในภาพรวมว่า เป็นงานที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยตนเอง เป็นงานที่ไม่ได้ลอกเลียนแบบงานของผู้อื่นมา แต่ทั้งนี้ งานดังกล่าวไม่จำเป็นต้องเป็นงานใหม่แบบไม่ซ้ำใครหรือไม่เคยปรากฏมาก่อน (novelty) และอาจมีแนวคิดอย่างกว้าง ๆ หรือมีแรงบันดาลใจมาจากสิ่งเดียวกันกับผู้สร้างสรรค์งานคนอื่นก็ได้ แต่การพิจารณาว่างานนั้นเกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยตนเองหรือไม่นั้น มีหลักพิจารณา 2 หลักการ ได้แก่

1. หลักความวิริยะอุตสาหะของผู้สร้างสรรค์ (sweat of the brow doctrine) ที่ผู้สร้างสรรค์จะต้องคิดพิจารณาตัดสินใจ (judgment) มีการลงทุนลงแรง (labour) และใช้ทักษะ (skills) ของตนเองในการสร้างสรรค์งานดังกล่าวออกมา เช่น มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับอาวุธที่ใช้ต่อสู้กันในการเขียนนิยายประวัติศาสตร์ ออกแบบจากการสู้รบระหว่างตัวละครหลักที่เป็นคู่ตรงข้าม ลงมือเขียนและถ่ายทอดเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านได้รับทราบด้วยทักษะทางวรรณกรรมของตนเอง และรวมถึงการตรวจงานข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น เป็นต้น

2. หลักเกณฑ์การใช้ความคิดสร้างสรรค์ขั้นต่ำ (Modicum of Creativity Doctrine)

เป็นหลักการที่มีการนำมาใช้ในการพิจารณาเพิ่มเติมในการพิจารณาคดีลิขสิทธิ์เพิ่มเติมขึ้นจากหลักการใช้ความวิริยะอุตสาหะในการสร้างสรรค์งาน โดยหลักการสร้างสรรค์ทางปัญญาของผู้สร้างสรรค์นี้ ให้ความสำคัญกับความรู้จักคิดของผู้สร้างสรรค์ที่มีการถ่ายทอดผ่านงานที่ออกมาในรูปแบบที่จับต้องหรือรับรู้ได้ ดังนั้น นอกจากการมีการลงทุนลงแรงในการทำงานขึ้นแล้ว งานสร้างสรรค์ดังกล่าวจะต้องมีระดับการสร้างสรรค์ขั้นต่ำ (minimal degree of creativity) เช่น ในคดี Feist v. Rural (1991) ศาลสหรัฐได้วางหลักพิจารณาเอาไว้ว่า การใช้ความคิดสร้างสรรค์นั้นต้องมีที่มาจากการคิดริเริ่มด้วยตนเองของผู้สร้างสรรค์ (independent creation of its author หรือ author's own intellectual creation) แม้ว่าจะระดับการสร้างสรรค์นั้นจะมีเพียงเล็กน้อย แต่เมื่อผู้สร้างสรรค์นั้นได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองโดยไม่ได้ออกเลียนแบบใครก็ได้รับการคุ้มครองแล้ว

ตัวอย่างของการใช้ความคิดสร้างสรรค์ขั้นต่ำ เช่น ทำการคัดเลือกรายชื่อของร้านอาหารแนะนำมาจัดอันดับตามความชอบส่วนตัวและเขียนที่ อยู่และเวลาเปิดปิดร้าน และเมนูที่ควรทดลองในความคิดของตนเอง แม้ว่าจะมีการจัดเรียงอันดับที่คล้ายกับที่คนอื่นเคยทำเอาไว้ แต่เมื่อเนื้อหาไม่ซ้ำและเป็นการจัดอันดับด้วยตนเอง แม้ไม่ได้ใส่รายละเอียดมากนักแต่ถือเป็นการได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ที่เพียงพอแล้ว แต่ถ้าวางเป็นการนำเอาชื่อร้านอาหารกับหมายเลขติดต่อมาพิมพ์รวบรวมเอาไว้ก็เพียงพอ โดยไม่ได้ทำอย่างอื่นเพิ่มเติมนอกจากใส่เลขหน้า ในกรณีหลังยังไม่ถือว่าเป็นการใช้ระดับการสร้างสรรค์ขั้นต่ำ เป็นต้น

3. งานดัดแปลง (Derivative Works)

งานดัดแปลงหรืองานสร้างสรรค์ต่อยอดเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบหรือประเภทของงานต้นฉบับให้อยู่ในรูปแบบงานหรือประเภทงานใหม่ เช่น การแปลนวนิยายจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย การดัดแปลงเนื้อหาของนิยายเป็นสื่อละคร หรือเปลี่ยนแปลงจากภาพยนตร์สองมิติเป็นประติมากรรมสามมิติ เป็นต้น โดยการดัดแปลงดังกล่าวต้องเป็นการดัดแปลงในส่วนที่เป็น “สาระสำคัญ” (substantial part) ของงานต้นฉบับหรืองานอันเป็นที่มาของงานดัดแปลงด้วย

ตามหลักกฎหมายลิขสิทธิ์ งานที่นำงานสร้างสรรค์ของผู้อื่นมาดัดแปลงหรือทำงานสร้างสรรค์ต่อยอดจะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ก็ต่อเมื่อผู้ทำงานดัดแปลงได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ในงานต้นทางให้นำไปดัดแปลงแล้วเท่านั้น โดยผู้ทำงานดัดแปลงโดยได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องก็จะได้รับลิขสิทธิ์ในงานดัดแปลงนั้นไป ในขณะที่เจ้าของงานต้นทางก็ยังคงมีลิขสิทธิ์ในงานของตนอยู่ โดยไม่เสียสิทธิ์ใดๆ ของตนไป แต่ในกรณีที่มีการนำงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นไปดัดแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือดัดแปลงเกินขอบเขตที่ได้รับอนุญาต และการนำงานของผู้อื่นไปดัดแปลงไม่เข้าเงื่อนไขข้อยกเว้นการใช้เป็นธรรมตามที่กฎหมายกำหนด การดัดแปลงงานของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตย่อมเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

4. สมบัติสาธารณะ (Public Domain)

สมบัติสาธารณะ (Public Domain) คือ งานสร้างสรรค์ที่ไม่ได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายลิขสิทธิ์อีกต่อไป เนื่องด้วยเป็นงานที่หมดอายุการคุ้มครองตามกฎหมาย หรือเจ้าของงานนั้นได้ละลิขสิทธิ์ให้เป็นสมบัติสาธารณะ กล่าวคือ งานสร้างสรรค์ดังกล่าวจะตกเป็นของสาธารณะ บุคคลใดก็สามารถนำงานนั้นไปใช้ได้โดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

มีคำถามหนึ่งที่มีคนสงสัย คือ งานที่มีการดัดแปลงมาจากงานที่เป็นสมบัติสาธารณะ เช่น ภาพยนตร์ นิยาย หรือการ์ตูนที่ดัดแปลงเนื้อเรื่องมาจากพงศาวดารหรือวรรณคดีไทยมีลิขสิทธิ์หรือไม่

คำตอบคือ งานสร้างสรรค์ที่มีการดัดแปลงมาจากงานต้นฉบับที่เป็นสมบัติสาธารณะ ถ้างานดังกล่าวมีส่วนที่เป็นสาระสำคัญที่เกิดขึ้นจากการใช้สติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ประกอบกับความวิริยะอุตสาหะของผู้สร้างสรรค์และเข้าเงื่อนไขของงานสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (originality) และมีการแสดงออกซึ่งความคิดออกมาเป็นงานรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ย่อมเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายโดยอัตโนมัติ

ตัวอย่างเช่น “พระราชพงศาวดารกรุงเก่า ฉบับหลวงประเสริฐ” เป็นงานวรรณกรรมที่นิพนธ์มานานแล้วและเป็นสมบัติสาธารณะ โดยบอกเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกรุงศรีอยุธยาตั้งแต่เริ่มสถาปนากรุงถึงตอนที่สมเด็จพระนเรศวรไปทำศึกที่อังวะ หนึ่งในเหตุการณ์สำคัญที่มีการบันทึกไว้คือ การทำยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชา ในเวลาต่อมา ก็มีผู้สร้างสรรค์นำเอาเรื่องการทำยุทธหัตถีนี้นมาตีความใหม่และเล่าเรื่องราวตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง เช่น ภาพยนตร์เรื่องกำนันกล้วย (ที่ข้างทรงเป็นตัวละคร สมเด็จพระนเรศวรเป็นตัวละครสมทบ) ภาพยนตร์เรื่องตำนานสมเด็จพระนเรศวร (ที่บอกเล่าพระราชประวัติตั้งแต่เสด็จไปเป็นองค์ประกันจนถึงสวรรคต โดยมียุทธหัตถีเป็นฉากสำคัญฉากหนึ่งของเรื่อง) หรือเว็บตูนเรื่องอยุธยาเอยาวดี (ที่มีการตีความแรงจูงใจในการทำยุทธหัตถีของตัวละครในโลกคู่ขนานที่แตกต่างออกไปจากเรื่องเล่าอิงพงศาวดารอื่น ๆ) หรือวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนก็มีการดัดแปลงเป็นงานสร้างสรรค์ต่าง ๆ ที่มีการเพิ่มเติมนิยายและวิธีการนำเสนอแตกต่างออกไป เช่น นวนิยายเรื่องไตร่ตรองไม่พา และเว็บตูนเรื่องวันทองไร้ใจ ที่ตัวละครข้ามมิติไปอยู่ในร่างของนางพิมพิลาไลยหรือนางวันทอง โดยทั้งสองเรื่องมีประเภทการนำเสนอที่แตกต่าง และบุคลิกของตัวละครและการดำเนินเรื่องก็ไม่เหมือนกัน เป็นต้น

จากตัวอย่างที่ยกมา แม้จะมีการนำเอาบุคคลในประวัติศาสตร์หรือตัวละครในวรรณคดีตัวเดียวกันมาใช้ในงานสร้างสรรค์ที่ดัดแปลงจากงานที่เป็นสมบัติสาธารณะ หรือแม้แต่มีพล็อตหรือแนวเรื่องในลักษณะเดียวกัน เช่น ตัวเอกของเรื่องข้ามมิติไปเป็นตัวละครในวรรณคดีเหมือนกัน แต่เมื่อผู้สร้างสรรค์งานได้มีการสร้างการดำเนินเรื่อง การสร้างบุคลิกของตัวละครหลัก การเพิ่มตัวละครประกอบ และมีการดำเนินเรื่องในรูปแบบและเส้นทางของตนเองโดยมีการใช้ความคิดสร้างสรรค์มากเพียงพอ ผู้สร้างสรรค์งานแต่ละคนย่อมมีลิขสิทธิ์ในงานที่มีการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ของตนเองขึ้นนั้น ๆ และงานสร้างสรรค์เหล่านั้นย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ในส่วนที่มีการสร้างสรรค์ขึ้นใหม่โดยอัตโนมัติ

5. การลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism)

การลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism) ตามคำนิยามของราชบัณฑิตยสถานมีความหมายว่า “การกระทำที่เป็นการแอบอ้างงานเขียนหรืองานสร้างสรรค์ดั้งเดิมของผู้อื่นทั้งหมด หรือนำมาบางส่วนมาใส่ หรือมาใช้ในการงานของตนเองโดยไม่มีการอ้างอิงแหล่งที่มา (Citation) หรือประกาศเกียรติคุณ (Acknowledgment) ทั้งด้วยความตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจ”

การลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism) มีลักษณะการกระทำที่กว้างขวางกว่าการละเมิดลิขสิทธิ์และการกระทำที่เข้าข่ายการลอกเลียนวรรณกรรมอาจไม่เข้าข่ายการละเมิดลิขสิทธิ์ เนื่องจากการกระทำที่เข้าลักษณะของการลอกเลียนวรรณกรรมนั้น ครอบคลุมถึงการใช้ความคิด ข้อความ หรือคำพูดของผู้อื่นด้วย ในขณะที่กฎหมายลิขสิทธิ์ยังไม่ครอบคลุมถึงความคิด แนวคิด ทฤษฎี นอกจากนี้ การลอกเลียนวรรณกรรมยังรวมไปถึงการนำผลงานเดิมของตนเองทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ซ้ำโดยไม่แจ้งหรืออ้างอิงผลงานเดิมของตนเอง (self-plagiarism) ด้วย ซึ่งแตกต่างจากกรณีของงานสร้างสรรค์ที่เจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์จะสามารถทำซ้ำดัดแปลง และนำออกเผยแพร่ซึ่งงานสร้างสรรค์ของตนเองได้

อย่างไรก็ตาม การกระทำที่เป็นการลอกเลียนวรรณกรรมส่วนใหญ่จะไม่เข้าลักษณะของการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่การลอกเลียนวรรณกรรมโดยไม่อ้างอิงแหล่งที่มาหรือแอบอ้างว่าเป็นงานของตนเองถือเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณทางวิชาการอย่างร้ายแรง เนื่องจากเป็นความไม่สุจริตทางวิชาการ (academic dishonesty) ดังนั้น ในการนำเอางานของผู้อื่นมาใช้อ้างอิงประกอบการทำงานของตนเอง โดยเฉพาะในงานวิชาการ ควรมีการถอดความ (paraphrase) หรือใส่เครื่องหมายที่บ่งบอกถึงการอ้างข้อความโดยตรงจากต้นฉบับ (quote) และมีการอ้างอิง (citation) ถึงแหล่งที่มาของแนวคิดและข้อมูลที่น่ามาใช้อย่างถูกต้องด้วย

หลังจากทำความเข้าใจกับคำศัพท์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับงานสร้างสรรค์และกฎหมายลิขสิทธิ์ที่ควรรู้ที่น่าจะพอทำให้เห็นภาพของเงื่อนไขในการเป็นงานสร้างสรรค์ที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ รวมไปถึงความหมายของการลอกเลียนวรรณกรรมที่หลายกรณีไม่เข้าข่ายการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ก็เป็นความไม่สุจริตทางวิชาการแล้ว ในตอนหน้า เราจะพาไปทำความรู้จักกับสิ่งที่เรียกว่า “ธรรมสิทธิ์” หรือ Moral Rights ในตอน “Basic Copyrights Series (2): ธรรมสิทธิ์ (Moral Rights) สิทธิโดยชอบธรรมของผู้สร้างสรรค์ในการได้รับเครดิต” โดย อ. พรณัษฐา กับพันบุบผา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

บทความโดย อ. ปิยอร เปลี่ยนพลุด คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

เอกสารอ้างอิง

David I. Bainbridge, (2018). Intellectual Property (10 the Edition). Pearson: Harlow, United Kingdom.

Tanya Saraswat, (2023). Evolution of Tests of Creativity in Copyrights. IPLF, Available: <https://www.ipandlegalfilings.com/evolution-of-tests-of-creativity-in-copyrights/>

Himanshu Soni, (2025) Originality in Copyright Law: Sweat of the Brow, Skill & Effort, and the Modicum of Creativity. Intellectual Property Laws, Available: <https://medium.com/intellectual-property-laws/originality-in-copyright-law-sweat-of-the-brow-skill-effort-and-the-modicum-of-creativity-1c5bf46f1e12>

จตุพา เจริญรัตน์ และ วริยา ลำเลิศ, (2549). หลักการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระบอบลิขสิทธิ์ผ่านมิติเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม. วารสารรังษีภาคย์, ปีที่ 16 ฉบับที่ 47 กรกฎาคม - สิงหาคม 2565, หน้า 122-140

สุพัตนา สุราพร, (2564). ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอาจมีครออยู่ที่นี่: แนวทางการตีความหลักการสร้างสรรค์ด้วยตนเองตามกฎหมายลิขสิทธิ์ไทย. ฤพาพ, เล่มที่ 2 ปีที่ 68 พฤษภาคม - สิงหาคม 2564. https://dunlapaha.coj.go.th/upload/2564/2/2564_2_a5.pdf

ปาริชา โคมัยงค์, (2022). ปัญหาการนำหลักการสร้างสรรค์ทางปัญญาของผู้สร้างสรรค์ตามการตีความของ ประเทศอังกฤษมาใช้ใน ระบบลิขสิทธิ์ไทย : ศึกษาเปรียบเทียบกรณีการเขียน โปรแกรมคอมพิวเตอร์. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). 13194. <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/13194>

พันพิณภา กองไชย, (ม.ป.ป.). เปรียบเทียบปัญหาการลักลอบผลงานทางวิชาการและการละเมิดลิขสิทธิ์งานวรรณกรรม. Available: http://www.lawgrad.ru.ac.th/AbstractsFile/6212012001/1631261022ab9bd19f3893e188d025e9243a347d30_abstract.pdf

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, (ม.ป.ป.). Turnitin. Available: <https://library.ams.cmu.ac.th/library/fileUpload/Turnitin-Student-Jan-2022.pdf>

ห้องสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์, (2019). รู้จักกับ PLAGIARISM ความไม่สุจริตทางวิชาการ. Available: <https://www.facebook.com/TULawLibrary/posts/pfbid02qfXaJsWgEQJtatFDYWC2QGo5riBSPEzE7gcy7wh7Fuo6aGFNL1zWjAok69ewAl>

สวทช., (2563). วิธีหลีกเลี่ยงการลอกเลียน (plagiarism) ในงานเขียน. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. Available: https://www.nstda.or.th/home/knowledge_post/how-to-avoid-plagiarism/

NEWS ACTIVITY

05

คณะนิติศาสตร์ร่วมพิธีถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และกิจกรรม ม.พะเยาจิตอาสา วันที่ 2 เมษายน 2569 เวลา 08.30 น. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม งามเมืองสกุล คณบดีคณะนิติศาสตร์ พร้อมด้วย บุคลากร เข้าร่วมพิธีถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อแสดงความจงรักภักดีและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ณ ลานอเนกประสงค์ ชั้น 1 อาคารสำนักงานอธิการบดี

จากนั้น คณะผู้บริหาร มหาวิทยาลัยพะเยา พร้อมด้วยบุคลากร ร่วมกิจกรรม "ม.พะเยา จิตอาสา" ทำการบรรจุ หน้ากากอนามัย เพื่อเตรียมนำไปมอบให้แก่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยพะเยา และโรงพยาบาลพะเยา พร้อมทั้งจัดเตรียมไว้สำหรับแจกจ่ายให้แก่บุคลากรและนิสิต เพื่อใช้ในการป้องกันฝุ่นละออง PM 2.5 ต่อไป

NEWS ACTIVITY

06

วันจันทร์ที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2569 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยผู้บริหารและบุคลากรคณะนิติศาสตร์ เข้าร่วมพิธีสรงเกล้าคำห่อธการบตีและผู้อาวุโส เนื่องในเทศกาลสงกรานต์มหาวิทยาลัยพะเยาประจำปี 2569 โดยมีอธิการบดี มหาวิทยาลัยพะเยารองศาสตราจารย์ ดร.สุกกร พงศบางโพธิ์ พร้อมด้วยผู้อาวุโสและคณะผู้บริหาร ร่วมประกอบพิธีสงฆ์และถวายพวงมาลัยแด่พระพุทธรูปศาสดา และพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เพื่อสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย และสะท้อนอัตลักษณ์วัฒนธรรมล้านนาอย่างงดงามด้วยการแต่งกายด้วยชุดผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง อย่างสวยงาม ภายในงานยังมีกิจกรรมที่ การแข่งขันสาบเมือง การประกวดขบวนแห่เครื่องสักการะเนื่องในเทศกาลสงกรานต์ ซึ่งเปิดโอกาสให้บุคลากรจากทุกหน่วยงานได้มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ พร้อมทั้งการออกร้านอาหารว่างจากหน่วยงานต่าง ๆ สร้างสีสันและความสนุกสนานให้กับงานเป็นอย่างยิ่ง โครงการดังกล่าวจัดขึ้นโดยศูนย์ศิลปะและวัฒนธรรมล้านนา มหาวิทยาลัยพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานศิลปและวัฒนธรรมไทย อนุรักษ์และสืบสานประเพณีอันทรงคุณค่าให้คงอยู่สืบไป อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีและความผูกพันในองค์กร ในการส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม และความเป็นไทยอย่างยั่งยืน

NEWS ACTIVITY

07

วันอาทิตย์ที่ 26 เมษายน 2569 เวลา 14.30 น. ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง โดยมี นายกษภามหาวิทยาลัยพะเยา ศาสตราจารย์พิเศษอรรถพล ไญ้ส่วง เป็นประธานในพิธี พร้อมด้วย อุปนายกสภา มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.สมเกียรติ ขอบผล อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา รองศาสตราจารย์ ดร.สุกกร พงศบางโพธิ์ คณะ กรรมการสภามหาวิทยาลัย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณาจารย์ และบุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยาร่วมในพิธี

ในการนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม งามเมืองสกุล คณะบดีคณะนิติศาสตร์ ได้เข้าร่วมในคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัย พะเยา เพื่อร่วมพิธีวางพวงมาลาแสดงความอาลัย คณะนิติศาสตร์ ขอร่วมแสดงความจงรักภักดีและน้อมสำนึกในพระ มหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงมีต่อปวงชนชาวไทย ตลอดมา

NEWS & ACTIVITY

08

วันที่ 29 - 30 เมษายน 2569 คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยผู้บริหารและบุคลากรคณะนิติศาสตร์ เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “ยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยพะเยา” จัดโดยกองแผนงาน เวลา 08.30–16.00 น. ณ ห้อง Active Learning Classroom อาคารเรียนรวม (CE) มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจ และแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องด้านคุณธรรม ความโปร่งใส และการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data Integrity and Transparency: OIT) ให้แก่บุคลากรมหาวิทยาลัย

NEWS & ACTIVITY

09

นิสิตคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยานำผลงานแพลตฟอร์มข้อมูลกฎหมายผ่านเข้ารอบในการแข่งขัน “Startup Thailand League 2026”

นิสิตคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา ได้แก่

- (1) นางสาวมารีสา ไฟผัวชัย สาขาวิชานิติศาสตร์ ชั้นปี 3
- (2) นางสาว นางสาวนันท ไซยคร สาขาวิชานิติศาสตร์และศิลปศาสตร์ภาษาอังกฤษ ชั้นปี 3
- (3) นางสาวสุภาพร เพชรจะขัน สาขาวิชานิติศาสตร์และบัญชี ชั้นปี 3

ในนามทีม “Trassarun” ได้เข้าร่วมการแข่งขันการแข่งขันทัน “Startup Thailand League 2026” และผ่านเข้ารอบ 5 ทีมสุดท้ายในระดับสถาบันเพื่อไปแข่งขันต่อในระดับภาคที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อไป

การแข่งขัน “Startup Thailand League 2026” จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 10 โดยสถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยพะเยา ร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) สถาบันนวัตกรรมแห่งชาติ และ StartUp Thailand โดยมีวัตถุประสงค์ให้นิสิตได้มีโอกาสในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานนวัตกรรมเพื่อต่อยอดไปสู่การพัฒนาเป็นธุรกิจได้จริงในอนาคต

ผลงานที่นิสิตคณะนิติศาสตร์นำเสนอในการแข่งขัน คือ “TRASUS” (ทรัสอัส) แพลตฟอร์มสนับสนุนการสืบค้นข้อมูลด้านกฎหมายไทยสำหรับนิสิตนักศึกษา นักกฎหมาย และนักวิจัยด้านกฎหมายที่มีจุดเด่นด้านความแม่นยำและครบถ้วนด้วยการแสดงข้อมูลทั้งความหมายของศัพท์กฎหมายภาษาไทย-อังกฤษ บทบัญญัติกฎหมาย และคำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวข้องในหน้าเดียว รวมถึงมีความปลอดภัยในการใช้งาน โดยผลงานนวัตกรรมนี้ อยู่ภายใต้การให้คำปรึกษาโดยคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ทั้งด้านกฎหมาย ด้านภาษาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ 1) อาจารย์ ปิยะร เปลี่ยนผดุง คณะนิติศาสตร์ 2) อาจารย์ พรณิชา กับพันบุผา คณะนิติศาสตร์ 3) ดร. กุลธิดา คำมี คณะศิลปศาสตร์ และ 4) อาจารย์สัญญาชัย หยัวิม คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา

NEWS & ACTIVITY

10

ไม่ให้ ไม่รับ

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนในคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

ทั้งในขณะ ก่อน และหลังปฏิบัติหน้าที่ ที่จะส่งผลให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ร่วมกันสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นในองค์กร ปลูกและปลูกจิตสำนึก

สร้างทัศนคติ ค่านิยมที่ดี ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม และ

ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ทุกรูปแบบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม งามเมืองสกุล
คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

'PM2.5: ภัยร้ายตัวจิ๋วและคู่มือการป้องกันเพื่อสุขภาพ'

อันตรายและกลไกการเกิดพิษของ PM2.5

PM2.5 คือฝุ่นจิ๋วอันตราย

มีขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน สามารถผ่านกระบวนการกรองของจมูกเข้าสู่ปอด และกระแสเลือด นำพาสารก่อมะเร็งและโรคภัยเข้าสู่ร่างกาย

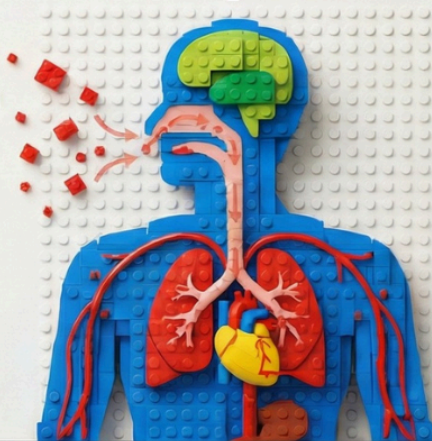
กลไกการทำลายระดับเซลล์

ภาวะเครียดออกซิเดชัน (Oxidative Stress)

ทำลายโปรตีนและ DNA จนเซลล์ตาย

กระตุ้นการอักเสบทั่วร่างกาย

ผลกระทบต่อระบบต่างๆ ในร่างกาย (Risks)

ระบบทางเดินหายใจและปอด

- ลดสมรรถภาพปอด
- กระตุ้นการอักเสบติดเชื้อในระบบทางเดินหายใจ
- เพิ่มความเสี่ยงโรคหอบหืดและโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (โดยเฉพาะในผู้สูงอายุและผู้ที่มีโรคประจำตัว)

ระบบหัวใจและหลอดเลือด

- เพิ่มความเสี่ยงโรคหลอดเลือดหัวใจตีบตัน
- หัวใจขาดเลือดเฉียบพลัน
- การเกิดลิ่มเลือดอุดตันในปอด

ระบบประสาทและสมอง

มีความเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke) เพิ่มขึ้น 1.14 เท่า รวมถึงความเสี่ยงต่อการเกิดโรคพาร์กินสัน

ผลกระทบต่อกลุ่มเปราะบาง

หญิงตั้งครรภ์เสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด

เด็กเล็กเสี่ยงต่อการเป็นโรคหอบหืด

ผู้สูงอายุเสี่ยงต่อโรคหัวใจ

ดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) และแนวทางปฏิบัติ

0-50 ฟ้า/เขียว (Blue/Green)	51-100 เหลือง (Yellow)	101-150 ส้ม (Orange)	151-200 แดง (Red)	201 ขึ้นไป ม่วง/ดำ (Purple/Black)
ดีมาก - 6 (Very Good - Good) ทำกิจกรรมกลางแจ้งได้ตามปกติ	ปานกลาง (Moderate) กลุ่มเสี่ยงควรระวังอย่าทำกิจกรรมกลางแจ้ง	เริ่มมีผลกระทบต่อ (Unhealthy for Sensitive Groups) กลุ่มเสี่ยงควรระวังอย่าทำกิจกรรมกลางแจ้ง	ไม่สบาย (Unhealthy) ทุกคนควรระวังอย่าทำกิจกรรมกลางแจ้ง	อันตรายมาก (Very Unhealthy - Hazardous) อยู่กลางแจ้งอาจเกิดอาการเจ็บป่วยได้

การป้องกันและดูแลตนเอง

หน้ากาก N95

หน้ากากอนามัย

กรอง PM2.5 ได้ >95% และแบบใช้ซ้ำได้

ป้องกันไม่ให้ผิวระคายเคือง

วิธีใส่หน้ากากที่ถูกต้อง

ต้องคลุมทั้งจมูกและปาก ปรับแนบใบหน้าให้ชิดชิดจมูก และตรวจสอบสายรัดให้รัดแน่นก่อนใช้

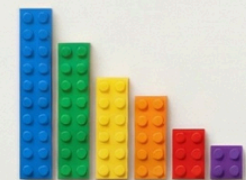
การเลือกเครื่องฟอกอากาศ

ต้องผ่านมาตรฐาน NEPA ค่า CADR สูงกว่าปริมาณห้อง 3 เท่า เพื่อให้อากาศสะอาดขึ้นได้เร็ว

การออกกำลังกายอย่างปลอดภัย

หาก AQI = 100 ควรเปลี่ยนการออกกำลังกายในร่ม Cardio และออกกำลังกายอย่างหนัก Weight Training ใช้เครื่องฟอกอากาศ

แนวโน้มสถานการณ์ปี 2569 ดีขึ้น ค่าเฉลี่ย PM2.5 ลดลงเหลือ 25 มก./ลบ.ม. (ลดลง 19% จากปี 2568) จำนวนผู้ป่วยจากมลพิษลดลงอย่างชัดเจน

NEWS & ACTIVITY

11

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
ขอแสดงความยินดีกับ

รศ.กัญญ์กัญญา ใจการวงศ์สกุล

อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

ในโอกาสได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

กรรมการสภามหาวิทยาลัย ประเภทคณาจารย์ประจำ

ตั้งแต่วันที่ 25 เมษายน 2569 เป็นต้นไป

นิติธรรมนำสังคมสันติสุข

LAW CLINIC

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

12

วันที่ 30 เมษายน 2569 คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม งามเมืองสกุล คณบดีคณะนิติศาสตร์ ,ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชญ์ เจนดง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการและคลินิกกฎหมาย ,นายศราวุฒิ กันตพงศ์ เพชรและนิสิตฝึกงานคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา เข้าร่วมกิจกรรมวันคุ้มครองผู้บริโภคไทย ประจำปี 2569 ณ ห้องประชุม สำนักงานสหกรณ์การเกษตรเมืองพะเยา

กิจกรรมในครั้งนี้จัดเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของผู้บริโภค และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสัญญาในธุรกิจต่างๆ โดยในงานคลินิกกฎหมายได้จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค และภายในงานได้มีการจัดเวทีเสวนา หัวข้อ “พลิกชีวิตเพื่อโอกาสพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะจังหวัดพะเยา”

⚠️ ประกาศเตือนภัย ระวังมีจดหมายแอบอ้างจองหอพัก

ตามที่ปรากฏในสื่อออนไลน์ พบว่ามีการแอบอ้างเปิดให้จองหอพัก โดยหลอกให้โอนเงินเพื่อสำรองที่พัก ส่งผลให้มีนิสิตได้รับความเสียหาย

1) กรณีหอพักเอกชน

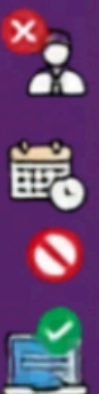
หอพักเอกชนเป็นที่พักที่อยู่นอกระบบการจัดการของมหาวิทยาลัยซึ่งนิสิตต้องดำเนินการค้นหาและติดต่อด้วยตนเองอาจมีความเสี่ยงจากการแอบอ้างหรือการหลอกลวง

จึงขอให้นิสิต ตรวจสอบข้อมูล แหล่งที่มาและความน่าเชื่อถือ ให้ชัดเจนก่อนการโอนเงินหรือวางมัดจำทุกครั้ง

2) กรณีหอพักของมหาวิทยาลัยพะเยา

- มหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายให้บุคคลภายนอก หรือนายหน้าดำเนินการรับจองหอพักแทน
- การจองหอพักจะเปิดเฉพาะช่วงเวลาที่เหมาะสมอย่างเป็นทางการเท่านั้น
- ไม่มีการเปิดจองนอกช่วงเวลาที่กำหนด
- นิสิตที่ประสงค์จองหอพักต้องติดตามประกาศจากมหาวิทยาลัยและดำเนินการจองผ่านระบบที่กำหนดภายในระยะเวลาที่ประกาศเท่านั้น

ขอให้นิสิตใช้ความระมัดระวัง

หลีกเลี่ยงการโอนเงินให้บุคคลหรือ หลีกเลี่ยงการโอนเงินให้บุคคลหรือ Pages ที่ไม่น่าเชื่อถือและตรวจสอบข้อมูลก่อนทุกครั้ง

หากพบพฤติกรรมที่น่าสงสัย สามารถแจ้งข้อมูลมายังมหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการตรวจสอบต่อไป

ขอความร่วมมือทุกท่านไประมัดระวัง เพื่อป้องกันการถูกหลอกลวง

นิติธรรมนำสังคมสันติสุข

LAW CLINIC

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

เด็ก มพ. ปลอดภัย
สวมหมวกนิรภัย
ทุกคนขี่-คนซ้อน
แกละทำประกันภัย (พ.ร.บ.)

- ⚠️ คนขี่ไม่สวมหมวกนิรภัย ปรับสูงสุด 2,000 บาท**
⚠️ คนซ้อนไม่สวม ปรับผู้ขี่ 2 เท่า
⚠️ เจ้าของรถไม่ทำประกันภัย(พ.ร.บ.) ปรับสูงสุด 10,000 บาท
⚠️ ผู้ใช้รถคันที่ไม่มีประกันภัย(พ.ร.บ.) ปรับสูงสุด 10,000 บาท

เตือนภัย นิสิต มพ.
โทรศัพท์จากมิจาชีพ

อ้างเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ หลอกให้กลืน
 ข่มขู่ว่ามีส่วนในการกระทำความผิด
 กฎหมาย จะต้องแอดไลน์เพื่อพูดคุย
 และให้โอนเงินไปเพื่อตรวจสอบ

มิจาชีพ

- ✗ อย่าหลงเชื่อ
- ✗ อย่าบอกข้อมูล
- ✗ อย่าแอดไลน์
- ✗ อย่าโอนเงิน

คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา โทร 083-2566446

นิติธรรมนำสังคมสันติสุข

LAW CLINIC

คลินิกกฎหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

LAW CLINIC
SCHOOL OF LAW UNIVERSITY OF PHAYAO

รู้เท่าทันกลโกงมิจฉาชีพ บนโลกออนไลน์

ข่มขู่ให้เกิดความกลัว (call center)

โทรศัพท์หาเหยื่ออ้างว่าเกี่ยวข้องกับภารกิจพิชิตคดีกฎหมาย หรือการกระทำผิดกฎหมาย หรือโดนอาชญากรรมขึ้นมา และมี พฤติการณ์อ้างตัวเป็นตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รัฐ ข่มขู่เรื่องกฎหมาย เกี่ยวกับการฟ้องจับ ให้เหยื่อโอนเงินเพื่อตรวจสอบ

หลอกขายสินค้าออนไลน์

สั่งซื้อสินค้าแต่ไม่ได้รับสินค้า หรือได้รับสินค้าแต่สินค้าไม่ตรงปก

หลอกให้ทำงานเสริมทางออนไลน์

ชวนทำงานออนไลน์ โดยแวนอ้างแอปพลิเคชันที่น่าเชื่อถือ เช่น Tiktak Facebook Shopee Lazada โดยการหลอกให้กดไลค์ กดแชร์ รับออร์เดอร์ สต็อกสินค้า สุดท้ายหลอกเอาเงินที่อ้างว่า เป็นเงินประกัน หรือรายได้จากผลตอบแทนสูงหลอกให้รับลงทุน หากเหยื่อหลงเชื่อ

หลอกเงินกู้ออนไลน์

เงินกู้ฟรีๆ ไม่ได้เงินจริง แต่หลอกเอาข้อมูลส่วนบุคคล หรือ หลอกให้โอนเงินค่าประกันไปให้ก่อนถึงจะได้รับเงิน

หลอกให้ร่วมลงทุน

ชักชวนให้ร่วมทำธุรกิจที่ไม่อยู่จริง โดยการหลอกสื่อให้ผลกำไรที่ สูง สร้างภาพให้ดูน่าเชื่อถือ เช่น ลงทุนธุรกิจน้ำมัน พลังงาน ทองคำ เป็นต้น

หลอกให้รักแล้วให้โอนเงิน

ปลอมโปรไฟล์คนน่าตาดี มีฐานะดี หรือ มีหน้าที่การงานที่ดี ไปได้ สบผิวผ่านสื่อออนไลน์ได้สนิทใจรัก ทำที่จะส่งของจากต่างประเทศ มาให้ สุดท้ายลวงเอาเงินค่าธรรมเนียมต่าง หรือหลอกขโมยเงิน

ปลอมหรือแอบบัญชีเฟซบุ๊ก/ไลน์

ปลอมเฟซบุ๊ก หรือบัญชีไลน์ แล้วหลอกขโมยเงินจากเพื่อนของ เจ้าของบัญชีตัวจริง

แชร์ลูกโซ่

หลอกให้ลงทุนในธุรกิจที่ไม่อยู่จริง โดยเน้นหาเครือข่ายสมาชิก สร้างรายได้จากการเพิ่มสมาชิกที่เข้ามาหรือหาสมาชิก

ส่งคิวอาร์โค้ด (QR Code) หลอกโอนเงิน

มิจฉาชีพอ้างว่าจะคืนสินค้าให้เหยื่อสแกนคิวอาร์โค้ด ซึ่งเป็นการ โอนเงินให้มิจฉาชีพ หรือไปบางกรณี ให้กรอกข้อมูลส่วนตัวหรือ ข้อมูลบัตรเครดิตและรหัสผ่าน

คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

LAW CLINIC
SCHOOL OF LAW UNIVERSITY OF PHAYAO

รู้เท่าทันกลโกงมิจฉาชีพ บนโลกออนไลน์

ชวนเล่นพนันออนไลน์

โฆษณาการพนันการ เล่น โดยการหลอกให้ลงเล่นพนันโดยให้เงิน มาลงทุน สุดท้ายอ้างว่าเล่นเสีย

หลอกชวนไปทำงานต่างประเทศ

หลอกว่าจะสามารถพาไปทำงานต่างประเทศได้ และหลอกให้โอนเงิน ค่าดำเนินการต่าง ๆ สุดท้ายหายไปไม่ได้อำนาจ หรือหลอกให้ไป ทำงานโดยใช้แรงงานเป็นทาส หรือบังคับทำงานที่ผิดกฎหมาย

หลอกให้เปิดบัญชีธนาคาร (บัญชีม้า)

มีคำตอบแบบในการเปิด แต่การกระทำนี้เป็นกระทำที่ผิดกฎหมาย ผู้เปิดบัญชีให้กับผู้อื่นเพื่อใช้ในการกระทำความผิด มีความผิดฐานร่วมกันกระทำความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน หรือ การฟอกเงินได้

ฉ้อโกงรูปแบบอื่นๆ

หลอกว่าได้รับรางวัลพิเศษจากบริษัท ต่าง ๆ เช่น เป็นผู้โชคดีได้รับรางวัล หรือได้สิทธิในการซื้อสินค้าในราคา พิเศษ หรือ ได้สิทธิพักที่โรงแรมฟรี แต่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หรือ ต้องมีการชำระภาษีก่อน

ปรึกษาปรึกษา

คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยพะเยา

054-466-666 ต่อเบอร์ 1619

หรือ

083-2566446

ปรึกษาหรือแจ้งเบาะแส

1441

แจ้งความออนไลน์

www.thaipoliceonline.com

คลินิกกฎหมาย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

คณาจารย์ ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

- กฎหมายเอกชน
- กฎหมายมหาชน
- กฎหมายอาญา และกระบวนการยุติธรรม
- กฎหมายธุรกิจ และการค้าระหว่างประเทศ
- กฎหมายระหว่างประเทศ
- กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา และเทคโนโลยีสารสนเทศ
- กฎหมายสิ่งแวดล้อม

วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

- วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา (TCI)
- ฐานข้อมูลกฎหมายออนไลน์ Westlaw

วิจัย และบริการวิชาการด้านกฎหมาย

- ✓ คลินิกกฎหมายเผยแพร่ความรู้
- ✓ คลินิกให้คำปรึกษาทางกฎหมาย
- ✓ คลินิกกฎหมายทั่วไป
- ✓ คลินิกกฎหมายเฉพาะทาง

ศูนย์ใกล้เคียงข้อพิพาทภาคประชาชน
(มหาวิทยาลัยพะเยา)

- คลินิกกฎหมายทั่วไป
- คลินิกเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย

LAW CLINIC
SCHOOL OF LAW UNIVERSITY OF PHAYAO

Learning Space : คลินิกกฎหมาย

064-466-666 ต่อ 1619 หรือ 083-2566446

FREE

นิติธรรม นำสังคมสันติสุข

นึกถึงความยุติธรรม
นึกถึง(เรา)

Rule of Law “หลักนิติธรรม”

หลักสูตร

นิติศาสตร์บัณฑิต, นิติศาสตรมหาบัณฑิต,
นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต

นวัตกรรมการเรียนรู้ด้านกฎหมาย

วิจัย และบริการทางวิชาการด้านกฎหมาย

Learning Space : คลินิกกฎหมาย

ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

Contact details

สายตรงคนบดี (ผศ.อุดม งามเมืองสกุล/อ.โดม)

0832566446, 054-466666 ต่อ 1614

<https://law.up.ac.th>

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

อาคารภูพานยาว (PKY) 19 หมู่ 2 ต.แม่กา อ.เมือง

จ.พะเยา 56000